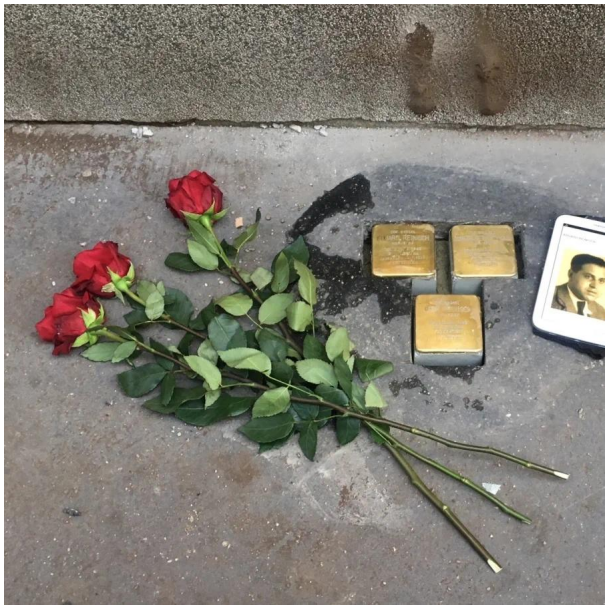
Krutý osud rodiny ze Žižkova připomínají nové kameny zmizelých

20.08.2018
Jako první zamířil do Terezína Eduard, vzápětí i jeho manželka Marta spolu s sedmiletým synem Petrem.

Tříčlenná rodina Reinischových se tak stala jednou z těch, které nacisté zavraždili. Vilma Jurková se nyní zasadila o to, aby se na její předky nikdy nezapomnělo. Před domem, ve kterém bydleli, jsou teď nově tři Stolpersteiny, česky tzv. kameny zmizelých.

Tři růže, každá jako uctění památky tří vyhaslých životů leží na chodníku v Lucemburské ulici před domem s číslem 40. Právě tam totiž německý sochař Günter Demnig zasadil tři tzv. kameny zmizelých. Dlažební kostky s mosazným povrchem umisťuje před domy obětí holocaustu. V Praze už je takových kostek 310. Je na nich vždy uvedeno jméno člověka, datum jeho narození, deportace a pokud je známo, tak i rok a místo úmrtí.

Pro pozůstalé, kteří se umělci dívali pod ruce a zejména pro Vilmu Jurkovou je tento den očividně nesmírně významný. Mírně se jí třese hlas, když tiše popisuje, co se stalo bratrovi jejího dědečka: *„Byli deportováni do Terezína a potom po dvou letech do Osvětimi. Všichni tři. Respektive nejdřív odjel můj prastrýc a oni jim nabídli, že když manželka a dítě pojedou taky, tak že se setkají. Oni na to přistoupili. Ale teta s malým Péťou šli okamžitě do plynu,“* popisuje krutý osud rodiny. Prastrýc Vilmy Jurkové byl vyhodnocen jako práceschopný, a tak zamířil do Dachau a poté do Litoměřic. Tam po týdnu zemřel nejspíš na tyfus.

Po celé Praze nyní přibylo 22 takových kamenů. V Praze 3 zasazení přihlížel i starosta městské části Alexander Bellu. Ten ocenil zejména vytrvalost Vilmy Jurkové a poděkoval také Františku Bányai z pražské Židovské obce, který měl na starost celou administrativu spojenou s takovým uctěním památky. *„Je to časově náročné. Praha je chráněná památková zóna, takže není možné jen přijít, kopnou do chodníku a něco do něj vložit. Musíte oslovit TSK, jít na majetkový odbor, na dopravní oddělení a tak dále, všude na mě ale byli milí a proces šel hladce,“* řekl Bányai.

Kameny zmizelých vznikají nejen v Česku, ale po celé Evropě. Motivace k tomu je zřejmě všude podobná. *„Chtěli jsme zhmotnit vzpomínku na své příbuzné, jednoduše pro to, aby se na takové věci nezapomínalo,“* vysvětlila svůj záměr Vilma Jurková. „Je nutné si tato zvěrstva naší historie připomínat, protože jak říkal

George Santayana: Ti, kdo si nepamatují minulost, jsou odsouzeni k tomu ji opakovat.“ dodal starosta.

Bývalý předseda pražské Židovské obce prozradil, že mají v plánu dát vzniknout dokumentaci všech Stolpersteinů, takovou myšlenku podpořil i starosta Bellu: „*Vytvoření mapy, která by dokumentovala všechny kameny zmizelých je skvělý nápad. Naše městská část se ráda bude na jejím vzniku podílet například tak, že poskytne dostupné materiály o projektu na našem území,*“ řekl. Nově vzniklá dokumentace by také mohla pomoci pamětní dlaždice ochránit při rekonstrukcích chodníků. Již několikrát se totiž stalo, že se nezaevidované kameny zmizelých ztratily.